

Geen Russen én geen WADA in Rio

Hans Vandeweghe volgt na het EK voetbal ook nog de Tour en de Olympische Spelen in Rio

De sportzomer van Vandeweghe

Nu de internationale sportgemeenschap om de algemene uitsluiting van de Russen voor de Olympische Spelen van Rio roept, bedreft de olympische wereld de grootste crisis sinds de boycotts van de jaren tachtig. Het is oorlog tussen Rusland en het Westen, dat door Moskou wordt verweten een hetze te voeren tegen de onschuldige Russische sporters. De geopolitieke fall-out van deze crisis is niet te overzien en ook niet opgelost in enkele jaren: zelfs het WK voetbal van 2018 is bedreigd.

Het Wereldantidopingagentschap (WADA) – zelf niet vrij van schuld – vraagt de uitsluiting van de hele Russische atletendelegatie voor Rio op basis van het McLaren-rapport dat gisteren werd voorgelezen en dat bewijst heeft gevonden van georganiseerd staatsbedrog in minstens twintig zomersporten.

Dat laatste is opmerkelijk, want oorspronkelijk begon dit schandaal met de Winterspelen van Sotsji, waar stalen zouden zijn verwisseld of opengemaakt, waarna de urine werd verwisseld. Maar McLaren onderzocht ook de stalen van het WK atletiek in Moskou en de Universiade in Kazan, althoe in 2013. Telkens kwamen ze tot de vaststelling dat er met de stalen was geknoeid, telkens was de overheid op de hoogte en telkens was de FSB – de opvolger van KGB – betrokken. In enkele gevallen was zelfs de orderminister en de minister van Sport van alles op de hoogte.

“Hoog tijd voor een sterk signaal,” zegt onze sportminister Philippe Muyters, die zelf lid is van de foundation board van het WADA. “Aan het IOC en de internationale federaties om te zorgen dat de bedriegers eruit gaan.”

Russen buiten, dan maar? Welnu, de kans is eerder klein tot onbestaanbaar dat we op 5 augustus tijdens de openingsceremonie in het mythische Maracañón géén bordje met daarop Russië zullen zien, gevolgd door een legertje rood-witte atleten. In dit verhaal is het laatste hoofdstuk nog niet geschreven en donderdag zullen we al met meer weten als de zaak van Rusland voor het Arbitragetribunaal voor de Sport (TAS) komt in Lausanne. Daar zal worden gepleit door juristen en niet door dopingagents en zij zullen erop hameren dat alleen bewezen schuldigen mogen worden gestraft.

Dat was ook het scenario dat ze bij het IOC in gedachten hadden, want die zouden lever wel Russen in Rio zien, al was het maar om de sportieve vrede min of meer te vrijwaren. Laat het WADA maar jammeren en laat iedereen maar vragen om de Russen uit te sluiten, redeneerde het IOC, het TAS zal de juridische logica hanteren en dan moeten wij de uitspraak van het TAS volgen.

Tot eergisteren iets vreemds gebeurde: een dag vóór het McLaren-rapport kwamen de Amerikaanse dopinginstantie USADA en het Canadese centrum voor ethiek in de sport

(CCES) out of the blue met de vraag om Rusland uit te sluiten van Rio. Een voorafname op het rapport, zo blijkt nu. Meteen kwam een tegenreactie van IOC-voorzitter Thomas Bach, die – dat moet u weten – in 2013 met de uitdrukkelijke steun van Poetin als opvolger van Jacques Rogge is gekozen. Bach had het rapport duidelijk nog niet gekregen en de anders nochtans erg voorzichtige advocaat verklaarde: “Je moet geen bad-ministers straffen omdat ze in Sotsji hebben gesjoemeld.”

Die uitroep had hij beter niet gedaan, want die krijgt hij als een boemerang terug. Als de sportpaus Thomas Bach zo te kakken wordt gezet, kan dat niet anders dan uit het brein komen van de founding father van het WADA, de eeuwige stokebrand Dick Pound. Die gebruikt dit Russische dopingschandaal om het hele Internationaal Olympisch Comité de kant in te rijden. Pound is nota bene zelf lid van het IOC, maar complex uitgerangerd sinds hij de verkiezing tegen Rogge in 2001 voor het presidentschap verloor. Hij beet zich toen vast in het WADA.

De ongemakkelijke waarheid in deze: alles wat nu in mooie rapporten verschijnt, wist het WADA al sinds 2011

Dat Wereldantidopingagentschap met zetel in Montreal gedraagt zich nu als een instelling boven alle verdenking, maar dat is dan weer erg fout. Zelden heeft een internationale sport-instantie meer geknield en minder gedaan met meer geld, dan het WADA. Daarom rijpt bij het IOC stilan de geesten om na de Spelen van Rio de internationale dopingbestrijding anders te organiseren en ook het WADA te hervormen.

Dat is tegen de zin van Pound, die probeert te redden wat er te redden valt, maar de ongemakkelijke waarheid is deze: alles wat nu in mooie rapporten verschijnt, wist het WADA al sinds 2011. Toen werd de eerste Russische spijtoptant die het hele atletiekschandaal aan het licht bracht, door een WADA-official doorgestuurd naar de Duitse zender ARD met de melding “hier beginnen wij bij het WADA niet aan”. En al in januari 2014, een maand voor de befaamde Winterspelen van Sotsji, wist de scientific director van het WADA van ongeoorloofde extensieve inmenging in het labo van Sotsji. Ook dat staat in een rapport dat namens het WADA is opgesteld. Rodtsjenkov, de labodirecteur en later spijtoptant, zei toen letterlijk: “Men verplicht mij ‘dingen’ te doen.” Het werd niet uitgenoemd. Rusland niet in Rio, volledig mee eens, maar het WADA heeft daar evenmin iets te zoeken.

► IOC-voorzitter Bach kijkt toe hoe toenmalig FIFA-voorzitter Blatter en Russisch president Poetin elkaar in de armen vallen net voor de Winterspelen in Sotsji. © AFP

In Rusland is doping een geheime staatszaak

MARK VAN DRIEL

Een gat in een muur speelde de hoofdrol. Het vormde de verbinding tussen een beveiligd dopinglab en de Russische geheime dienst. Het stond centraal in het doortrapte staatsproject om Rusland in 2014 aan een minder bescheiden aantal medailles te helpen.

Op de Winterspelen van Vancouver in 2010 presteerden Russische schaatsters, skiers en langlaufers ondermaats. Tot afschuif van hun politieke leiders bleef de eens zo trotse wintersportatie steken op de elfde plaats in het medailleklassement. Er dreigde een blamage in Sotsji, de thuislocatie van de vol-

► Waarschuwing van Thomas Bach, de voorzitter van het IOC, na de openbaarmaking van een vernietigend rapport over Russische staatsdoping.

‘Het Internationaal Olympisch Comité zal niet aarzelen om de zwaarst mogelijke sanctie op te leggen’

► De indrukwekkende Russische delegatie op de openingsplechtigheid van Londen 2012. Als het van het WADA afhangt, krijgen we dit beeld op de Spelen in Rio niet te zien. © AP

Pescara (Serie A) lonkt naar Samuel Bastien

Samuel Bastien zit nog steeds in de B-kern van Anderlecht. De 19-jarige verdedigende middenvelder kan evenwel op de interesse rekenen van verschillende clubs in binnen- en buitenland. Een van de geïnteresseerde ploegen is het Italiaanse Pescara. De promovendus speelde vorig seizoen nog tegen Bastien, die op uitleenbasis uitkwam voor Avellino. De jonge middenvelder maakte bijbaan indruk in de onderlinge duels. (NVO)

Celta springt in de dans voor Praet

Veel buitenlandse interesse voor Praet, maar nog geen deal

Sampdoria blijft een zeer belangrijke piste voor Dennis Praet, maar er profileert zich een nieuwe speler op de markt. Ook Celta de Vigo, het nummer zes van zijn lijntjes uitgeworpen naar Anderlecht en de entourage van de speler, zo melden Spaanse bronnen.

De kustploeg is op de hoogte gebracht van de vraagprijs van paars-wit en overweegt om de komende dagen een versnellings hoger te schakelen. Celta de Vigo is op zoek naar een alternatief voor Adem Ljajic. De Spaanse ploeg wilden de 24-jarige Servier overnemen van AS Roma, maar die deal lijkt niet door te gaan. De Spaanse club ziet Praet evenwel als een evenwaardig alternatief en zal de komende dagen ook stappen ondernemen om de spelmaker binnen te halen.

Celta de Vigo zou hoe dan ook een uitstekende club zijn voor Praet. De Leuvenaar zou er kunnen voetballen in een competitie die op zijn lijf geschreven is, bij een ambitieuze club die volgend seizoen in de Europa League speelt. Ook Anderlecht krijgt door de interesse van Celta wat het wil: een spel waarbij het de verschillende geïnteresseerde clubs tegen elkaar kan afwegen om uiteindelijk het onderste uit de kan te halen. Voor de middenvelder valt te hopen dat paars-wit hem na drie transferperiodes zonder akkoord eindelijk laat gaan. (NVO)

Zoon van Crujff komt in beeld bij Everton

Jordi Crujff, zoon van de in maart overleden Johan Crujff, is in beeld om sportief directeur te worden bij Everton, de club van manager Ronald Koeman. Volgens Engelse media is Steve Walsh van Leicester de eerste keuze. Hij had een belangrijk aandeel in het succes van Leicester City, dat het voorbije seizoen kampioen werd in de Premier League. Crujff is momenteel sportief directeur bij Maccabi Tel Aviv. (NVO)

de waarnemers te misleiden, werd een geraffineerde oplos-sing gecreëerd, met een geheime ‘urinebank’.

Topsporters werden geacht urine in te leveren als ze geen verboden middelen gebruikten. Die stalen werden in het nationale sportcentrum bewaard. In de aanloop naar de Winterspelen werden de monsters vervolgens door de geheime dienst van Moskou naar Sotsji getransporteerd. Daar had de FSB een kantoor naast het dopinglab, met een verborgen doorgang in de muur.

Tijdens de Spelen werd de vers afgenomen urine van gedroegde Russen via dit ‘muis-gang’ vanuit het lab doorgelaten naar de FSB-ruimte. De vervelende Russen werden er vervangen door het

gande Winterspelen. Poetin, toen premier van Rusland, benoemde een nieuwe onderminister van Sport, Joeri Nagornitsj. Deze ontwikkelde zich tot een sleutelfiguur in een door-wrocht systeem van staatsbedrog, waarbij minstens 32 sporters in vele zomer- en wintersporten, in vier jaar tijd een schorsing ontlipten.

Nagornitsj zette de doping-jacht volledig naar zijn hand. Het dopinglab van Moskou, dat onder leiding stond van Grigori Rodtsjenkov, moest zich schikken naar zijn orders. Het was verplicht elke positieve test, inclusief de naam van de betrapte topsporter, door te spelen. De onderminister van Sport veldte vervolgens het oordeel over de betreffende sporter:

schorsen volgens de regels of negeren in staatsbelang. In ten minste 643 zaken sprak hij het definitieve verdict uit. Ref: bekende: vernietigt het dossier. Quarantaine: hield in: vervolg de officiële procedure. Ruim de helft van de Russen ontkwam aan de straf.

Het doortrapte systeem werkte slechts tot op zekere hoogte. Hoewel Rusland sportief succes kende, werden bij buitenlandse testen ook tientallen sporters positief bevonden. Nagornitsj besefte dat de methode niet geschikt was zijn voor Sotsji, het sportfeestje waarmee Poetin internationaal respect hoopte af te dwingen. Onafhankelijke, buitenlandse waarnemers in het geheimheidslab zouden de staatsmanipulatie doorzien. Om

15

► Rusland stond na twee weken wintersport in Sotsji fier aan kop met 33 medailles; 15 daarvan zouden met behulp van doping zijn verworven.

